

знизити навантаження на державний бюджет та залучити досвід і ресурси приватного сектору.

Інноваційні рішення, такі як цифрові технології для управління логістикою, автоматизація транспорту та впровадження екологічно чистих видів транспорту (електромобілі, залізничний транспорт на електротязі), підвищують інвестиційну привабливість сектору. Використання технологій сприятиме не лише підвищенню ефективності транспортних систем, але й зниженню витрат та покращенню екологічної ситуації.

Висновок. Інвестиційна привабливість транспортної галузі України у 2024 році є неоднозначною через військові ризики, але має великий потенціал після закінчення війни. Найбільш привабливими напрямками можуть стати проєкти з реконструкції інфраструктури, модернізації логістичних систем та впровадження новітніх технологій. Однак інвестори повинні враховувати високий рівень ризиків, пов'язаних з безпекою, фінансовою нестабільністю та довгостроковою невизначеністю.

Література

1. Звіт про прямі збитки інфраструктури від руйнувань внаслідок військової агресії Росії проти України станом на початок 2024 року. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/04/01.01.24_Damages_Report.pdf

2. Оновлена оцінка потреб у відновленні та відбудові України. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2024/02/15/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>

3. Лоза С. Інвестування транспортної галузі – як основа відновлення економіки країни. *Modeling the development of the economic systems*, 2023 (1). С. 200–211. URL: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-7-28>

Несторенко Т.П.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, менеджменту та фінансів
Бердянський державний педагогічний університет, Україна*

Несторенко О.В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
Сілезька академія, Польща*

СЦЕНАРНИЙ ПІДХІД ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ПРИФРОНТОВОЇ ТЕОРИТОРІЇ

Напад російської федерації на Україну 24 лютого 2022 року спричинив масштабні руйнування та дезорганізацію у всіх сферах життя країни, зокрема в сфері вищої освіти. Університети, розташовані на півдні України, зіткнулися з низкою негативних наслідків, посилених неоперативними та недостатньо ефективними діями менеджменту університетів та керівництва Міністерства освіти і науки України. Багато університетів на півдні України зазнали значних

втрата від артилерійських обстрілів та авіаударів. Внаслідок цього були зруйновані навчальні корпуси, лабораторії, бібліотеки та інші важливі об'єкти інфраструктури. Неочікуваний характер нападів не дозволив університетам своєчасно вжити заходів для захисту матеріальних цінностей, що призвело до втрати дорогоцінного обладнання та навчальних матеріалів. Внаслідок неочікуваної окупації університети Північного Приазов'я повністю втратили свою матеріально-технічну базу. Руйнівні дії та втрата матеріально-технічної бази спричинили припинення на певний час навчального процесу, що призвело до значних перерв у навчанні студентів [2]. Відсутність координації дій Міністерства освіти і науки України та менеджменту університетів ускладнила організацію дистанційного навчання, що було необхідно для забезпечення безперервності освіти. Відсутність ефективних заходів підтримки студентів та викладачів під час кризових подій посилила негативний вплив на академічну діяльність університетів. Внаслідок військових дій багато студентів, викладачів та адміністративного персоналу були змушені евакуюватися з прифронтових зон та окупованих територій. Відсутність чітких інструкцій та підтримки з боку Міністерства освіти і науки призвели до хаосу та невизначеності серед учасників освітнього процесу. Це спричинило зниження рівня мотивації та психологічний стрес, що негативно позначилося на якості освіти.

Внаслідок руйнувань та військових дій університети зіткнулися зі значним погіршенням фінансового стану [1]. Непередбачені витрати на відновлення інфраструктури, підтримку евакуйованих співробітників та студентів, а також забезпечення безпеки призвели до додаткових фінансових проблем. Недостатня координація з боку Міністерства освіти і науки щодо розподілу фінансової допомоги погіршила ситуацію, змушуючи університети шукати альтернативні джерела фінансування. Перебування у зоні бойових дій та відсутність стабільних умов для навчання та наукової роботи призвели до зниження якості освіти. Викладачі були змушені зосередитися на виживанні та евакуації, що відволікало їх від педагогічної та наукової діяльності. Втрата доступу до лабораторій, наукових ресурсів та міжнародних проектів суттєво обмежила можливості для проведення досліджень та розвитку наукового потенціалу університетів. Війна негативно вплинула на міжнародну репутацію українських університетів, зменшуючи їхню привабливість для іноземних студентів та дослідників.

Українські університети, розташовані в прифронтовій зоні, опинилися в умовах повномасштабної війни, що вимагає швидкої адаптації до нових викликів [3]. В умовах поступового наступу російських військ, що триває у 2023-2024 рр., українські університети стають не лише освітніми інституціями, а й важливими соціальними, культурними та ідеологічними центрами, які відіграють роль у підтримці національної ідентичності та освітньо-наукового потенціалу країни. Сценарний підхід дозволяє створити низку можливих моделей функціонування закладів вищої освіти в таких умовах, передбачити ризики та розробити стратегії мінімізації негативних наслідків.

Можна зазначити наступні сценарії діяльності українських університетів, що розташовані у прифронтових зонах.

Сценарій "Мінімізації втрат" – передбачає тимчасове збереження освітньої діяльності в умовах поступового наступу ворога. Основні заходи включають переведення навчального процесу в дистанційний формат, організацію мобільних освітніх платформ для студентів, які виїжджають із зони конфлікту, створення системи підтримки викладачів і студентів, які залишаються на території університету. Особливу увагу слід приділити забезпеченню кібербезпеки та захисту інформаційних систем університету.

Сценарій "Евакуації та релокації" – у випадку загрози захоплення території університет може бути евакуйований до безпечнішого регіону. Стратегія включає заздалегідь сплановану програму евакуації студентів і співробітників, переміщення матеріально-технічної бази, організацію навчальних процесів на нових площах, залучення ресурсів партнерських університетів в Україні та за кордоном для підтримки освітньої діяльності. Важливим є питання збереження культурної спадщини університету та його наукового потенціалу.

Сценарій "Підпільної діяльності" – у разі окупації університет може продовжувати функціонувати в обмеженому режимі через підпільні освітні проєкти або дистанційні платформи, які не підпадають під контроль окупаційної влади. Організація навчальних груп, збереження викладацького складу та розвиток альтернативних науково-дослідницьких ініціатив, включаючи співпрацю з університетами в інших країнах, дозволяє забезпечити континуум освіти.

Сценарій "Інтеграції та співпраці" – цей сценарій передбачає активну інтеграцію університету до міжнародних освітніх програм і залучення зовнішніх ресурсів для підтримки освітньо-наукової діяльності. Співпраця з міжнародними організаціями, фондами та університетами-партнерами сприяє створенню безпечного середовища для студентів та науковців. Це дозволить університету продовжувати роботу, навіть за умови неможливості фізичного функціонування на окупованих територіях.

Таким чином, напад росії на Україну 24 лютого 2022 року спричинив значні негативні наслідки для університетів Південної України, посилені неочікуваними та недостатньо ефективними діями менеджменту університетів та керівництва Міністерства освіти і науки України. Внаслідок цього університети зіткнулися з фізичними руйнуваннями, припиненням навчального процесу, масовою евакуацією, фінансовими труднощами, зниженням якості освіти та наукових досліджень, психологічними проблемами серед студентів і персоналу, а також зниженням міжнародної співпраці та репутації. Для подолання цих викликів необхідно впроваджувати комплексні заходи щодо відновлення інфраструктури, підтримки психологічного здоров'я, забезпечення фінансової стабільності та зміцнення міжнародних зв'язків, а також покращення кризового управління з боку університетського менеджменту та Міністерства освіти і науки України.

Література

1. Несторенко, Т.П. (2021). Значення університету для економіки міста: приклад впливу переміщеного університету. *Вісник Хмельницького національного університету, Економічні науки*, 5 (1), 2021 (298), 223-227. [https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2021-298-5\(1\)-39](https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2021-298-5(1)-39)
2. Nestorenko, T., Nestorenko, O., Peliova, J. (2017). Displaced and Fake Universities – Experience of Ukraine. *Economic, Political and Legal Issues of International Relations 2017*. 9. – 10. júna 2017, Virt, Volume of Scientific Papers. Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta medzinárodných vzťahov, 265-271. URL: <https://griml.com/MjHmC>.
3. Porkuian, O., Halhash, R., & Chankotadze, Y. (2024). Capacity Building of Displaced Universities: Strategies for Recovery and Development. *International Scientific Journal of Universities and Leadership*, (17), 22-40. <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2024-17-22-40>.

Парфентьєва О.Г.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки*

Національний транспортний університет, Україна

КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ПОЛЕ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Різка інтенсифікація низки економічних, соціальних та екологічних проблем, вирішення більшості з яких поки не знайдено, обумовлена інтенсивним розвитком промислового виробництва, транспорту, суспільного споживання на тлі збільшення світового населення, призвела до нестійкості моделі розвитку. Моделі, засновані на пріоритезації економічного зростання та елімінуванні супутніх проблем, що тривалий час була панівною в практиці господарювання та економічній науці та підтримувала позитивну динаміку соціально-економічних систем без огляду на зовнішні ефекти.

Концепція сталого розвитку (Sustainable Development) стала відповіддю на проблеми та заклик до зміни існуючої моделі суспільного розвитку. Міждисциплінарна природа концепції, висуваючи на передній план обмеження, за яким задоволення потреб теперішнього покоління не ставить під загрозу здатність задовольняти потреби майбутніх поколінь, поширила розуміння розвитку поза межі суто економічного змісту і посилила значення соціальних та екологічних параметрів при виборі можливих стратегічних альтернатив.

Враховуючи, що вибір стратегічних альтернатив залежить від багатьох чинників, серед яких переважаючими є потенціал розвитку і ринковий потенціал, що може бути низький, середній або високий, що визначається попитом на продукцію (послуги), відповідно до концепції сталого розвитку кількість факторів, які слід враховувати, значно розширюється.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА

**ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ В СУЧАСНІЙ НАУЦІ,
ОСВІТІ ТА ПРАКТИЦІ**

**INNOVATIVE SOLUTION IN MODERN SCIENCE,
EDUCATION AND PRACTICE**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

II Міжнародної науково-практичної конференції

15-16 жовтня 2024 року

Частина 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ УМЕО (Королівство Швеція)
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)
УНІВЕРСИТЕТ КРИСТІАНІЯ (Королівство Норвегія)
ЖЕШУВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМ. ІГНАЦІЯ ЛУКАСЕВИЧА (Республіка Польща)
ВІДЕНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ (Австрійська Республіка)
РИМСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТРЕ (Італійська Республіка)
УНІВЕРСИТЕТ КОНСТАНЦА (Федеративна Республіка Німеччина)
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ІВАНА
ФРАНКА
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ

**ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ В СУЧАСНІЙ НАУЦІ, ОСВІТІ ТА
ПРАКТИЦІ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

II Міжнародна науково-практична конференція

15-16 жовтня 2024 року

Частина 1

Київ - 2024

Редакційна колегія:

Богачевська І.В., доктор філософських наук, професор
Гришук О.К., кандидат технічних наук, професор
Козак Л.С., кандидат економічних наук, професор
Славінська О.С., доктор технічних наук, професор
Шатіло В.А., доктор юридичних наук, професор
Шевчук Л.О., кандидат педагогічних наук, доцент
Ярова Р.В., кандидат юридичних наук, доцент

Інноваційні рішення в сучасній науці, освіті та практиці: Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (наукове видання), 15-16 жовтня 2024р. : у 2 ч. Київ: НТУ, 2024. Ч.1. 460 с.

ISBN 978-966-632-323-4

У збірнику опубліковано матеріали тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні рішення в сучасній науці, освіті та практиці», присвячені висвітленню найактуальніших наукових, освітніх і практичних проблем сучасності. Збірник тез доповідей подано за науковими напрямками: сучасний стан та перспективи економічного розвитку; сучасні тенденції розвитку бізнесу: інновації і нові бізнес-технології в економіці; стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку в умовах глобальних викликів; зарубіжні інновації у мовній освіті та фаховій підготовці, компетентнісний підхід до навчання, дуальність в освіті; новітні аспекти лінгвістичних досліджень та актуальні проблеми перекладознавства й методики навчання переклад; формування соціально-громадянської компетентності молоді в умовах війни: філософські та психолого-педагогічні аспекти; актуальні питання сучасної юридичної науки і практики.

Видання призначено для наукових, науково-педагогічних працівників, практиків, здобувачів освіти.

УДК 001.895:005.745

Збірник тез доповідей подано в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, яка наведена в роботах, та залишає за собою право не погоджуватися з думками авторів на розглянути питання.

© · Національний транспортний університет, 2024

© · Факультет економіки та права, 2024

© · Автори матеріалів, 2024

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІКА
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ

Kraus N.M. Kraus K.M. PROSPECTS FOR BUILDING THE ECONOMY OF UKRAINE ON THE BASIS OF ENTREPRENEURSHIP AND INCLUSIVE DEVELOPMENT.....	14
Амеліна Н.К. АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ІНВЕСТИЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ АВТОСЕРВІСНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	16
Амеліна Н.К., Бакай Б.В. ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕТОДИ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	19
Базилюк А.В., Губенко В.Д. ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ВІДНОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.	22
Бондар Н.М., Сагайдак Є.С. ВИКОРИСТАННЯ МЕХАНІЗМУ КОНЦЕСІЙ НА ШЛЯХУ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ.	25
Гавриков Д.В., Сахацький Д.С. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ.....	28
Гайдай Г.Г., Салада А.Т. МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ЇЇ ВІДТОКУ.....	33
Гайдай Г.Г., Грикун Т.В. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НА РИНКУ ПРАЦІ.....	36
Дудка Т.В., Даніва В.А. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ НА РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	39
Зелінська Г.О. ВИКЛИКИ ВИМУШЕНОЇ МІГРАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	43
Кадала В.В., Гузенко О.П. СМАРМ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ КРОК ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.	46
Коваленко Н.В., Констанітнов Я.О. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ: РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	49
Кулик А. Ю., Компанець К. А. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ.	51
Куценко Б. С. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ.....	54
Лаврик Г.І. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.	56
Левіщенко О.С., Бескоровайний О.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДОРОЖНЬО-	59

БУДІВЕЛЬНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ.....	
Левіщенко О.С., Петренко В.В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОГО ЛОГІСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ.....	62
Левковець Н.П. ЗАХОДИ ПОКРАЩЕННЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	64
Левчук Н.М., Калініченко М.В. ФОРМУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ТА ЦІНИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	66
Малахова Ю.А. СТВОРЕННЯ КОНТЕНТ-ПЛАНУ ЗА ДОПОМОГОЮ СІТЬОВИХ ІМІТАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ.....	69
Малахова Ю.А., Хміль С.М. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ТРАНСПОРТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	72
Несторенко Т.П., Несторенко О.В СЦЕНАРНИЙ ПІДХІД ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ПРИФРОНТОВОЇ ТЕРИТОРІЇ.	74
Парфентьєва О.Г. КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ПОЛЕ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.	77
Пересада Т. М., Бабіч М. А. КОНКУРЕНТА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ.....	80
Петровська С.І., Михайленко А.І. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	82
Петровська С.І., ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ТРАНСПОРТУ ПОВЕДІНКУ СПОЖИВАЧІВ ТРАНСПОРТНОЇ ПОСЛУГИ.....	85
Пчеловська А.А., Компанець К. А. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВОЄННОГО СТАНУ.....	88
Редько Н.О., Глушковська А.В. СУКУПНИЙ ПОПИТ НА ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ІНДИКАТОР ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ТА ЗРОСТАННЯ.....	91
Редько Н.О., Ющук А.А. РОЛЬ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ У ДОСЯГНЕННІ СТІЙКОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ.....	93
Спіцина А.Є., Галицький Б.Ю. КОНКУРЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА ЯК КАТЕГОРІЯ СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	96
Спіцина А.Є., Голова І. Г. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	99
Спіцина А.Є., Резаненко М.П. РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	101